

Revista d'Olot

Donatlu de l'Ajuntament

SUMARI

Avenir Incert.—Glòries Olotines, Melcior Domenge.—*Gustave Nadand i la Cançó de Pandora*, Josep M.º Garganta.—*El Congrés Geològic Internacional*, Francesc Xavier Riera.—*De Re Entomològica*, Joaquim Villarriba.—*Poesies*, Sebastià Sánchez Jaen.—*Cròniques d'Art.*—*Caires, Spleen.*—*Bibliografia*, M.—*D'aquí i d'allà.*—SUPLEMENT ARTÍSTIC: *Escola Olotina: Prat de les Coromínotes*, per Ivo Pascual.—*Interior de l'església de Santa Maria del Mar (Barcelona)*, per Bartomeu Mas.

ANY I - NÚM. 6.

JUNY 1926

PALAU DEL CALÇAT

JOSEP ROVIRA

GRAN ASSORTIT EN
CALÇAT DE TOTES MENES

MITGES DE SEDA, FIL I
COTÓ, EN TOTS ELS
COLORS IMAGINABLES.
IMPERMEABLES I GUAR-
DAPOLS. - ARTICLES DE
FUTBOL. - LA CASA

DE LES NOVE-
TATS.

S. ESTEVE, 6.-TEL. 243.-OLOT

LA FLOR DEL PIRINEU

(MARCA REGISTRADA)

Gran Fàbrica de Llangonisses
i embutits fins. Pernils del país i demés
productes del porc.

ESPECIALITATS
BUTIFARRA CATALANA EN BUDELL
CULAR. - PERNILS SENSE OS, CUITS
AMB SON PROPÍ SUC (EN LLAUNES)
DITS EN DOLÇ. - CREMA DE FOIE-
GRAS (TRUFAT). - MORTADELLES.
CAP DE JABALÍ I ALTRES CONSER-
VES DE VIANDES DEL PORC EN
LLAUNES, PROPIES PER HOTELS,
RESTAURANTS, BALNEARIS, COLLES
EXCURSIONISTES, ETC., ETC.

BALDIRI DESCALS AUBERT
Olot (Girona). - Apartat de Correus, n.º 5

**XOCOLATA
CARRERAS
OLOT**

CASA FUNDADA L'ANY 1790

MERCERIA. - CAMISERIA
NOVETATS. - PAQUETERIA
I GÈNERES DE PUNT

**RAMON
BENET**

CARRER MAJOR, 11. - OLOT

PIERA

SASTRE

Extens assortit per a
Primavera-Istiu

«LA CASA DE LES BICICLETES»

de **MIQUEL BAUS**

AUTOMÓVILS DE LLO-
GUER PER A BATEIGS
I EXCURSIONS

TALLER
DE REPARACIONS
DE TOTA MENA

Hospici, 9.

Telèfon, 294.

❖ ❖ ❖ OLOT ❖ ❖ ❖

COBLA - ORQUESTRA LA PRINCIPAL OLOTINA

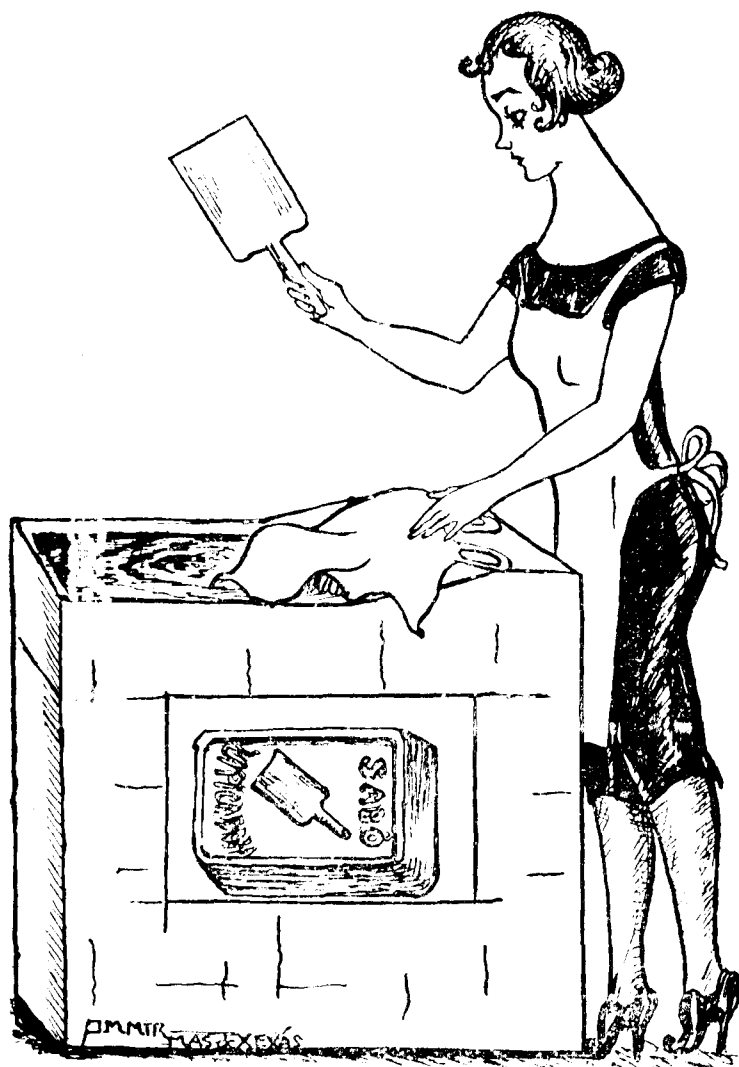
EXTENS I VARIAT
REPERTORI DE
SARDANES,
BALLABLES,
MUSICA PER
A CONCERT
I RELIGIOSA.

PER A CONTRACTES, DIRIGIR-SE A
MIQUEL COMPANYS
SANT FERRIOL, 6. - OLOT

Sempre rento la meva roba amb el sabó marca

LA PICADORA

ja que m'he arribat a convèncer de la seva suavitat, finura i economia, tant pel seu preu com per lo bé que neteja i fa que es conservi sempre en bon estat la roba

DE VENDA A TOTS ELS ESTABLIMENTS

REVISTA D'OLOT

PUBLICACIÓ MENSUAL IL·LUSTRADA

Any I

OLOT, Juny de 1926

Núm VI.

Subscripció: Olot 1.50 pts. trimestre
Espanya 7 pessetes l'any
Estranger 9 » »
Número solt 60 cèntims

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer Non de Sant Antoni, número 7
No es retornen els originals.

A V E N I R I N C E R T

UNA manca d'equitat i de puresa en l'aplicació de principis, mena els homes i els pobles cap a viaranys engendradors de futures lluites fratricides.

L'empremta que deixaren en la història del món els fets sagnants de la Revolució francesa, no hi té més relleu que el d'un episodi relativament minúscul al costat del salt bruscat de la Rússia contemporània, el qual, mirat al començament com un incident passatger, va fer el tomb de cosa sòlida i ben arrapada, si sols el judiquem per l'aspecte aparent, car dessota d'aquest funciona el pedestal postic de cosa imposada per la força.

Llegides amb detenció les dades aportades pels qui han anat a estudiar el cas rus allà mateix,-- deixant de banda la brossa literària i les tendències de cada u d'ells--hom es forma un concepte clar del desbordament de passions que tant manifestament han ajudat a provocar els errors passats.

Es el trontoll de la guerra que contribuï a capgirar-ho tot, i si bé quedaren esmicolats mecanismes formidables, els defectes elementals d'aquells no han estat encara prou alligonadors pels homes que, amb noves estructures, pretenen representar justícia i amor al poble.

L'imposició violenta del pensament no pot aportar solucions satisfactòries a cap règim. Voldríem sentir el propi Zar afirmar-ho si tornés. No s'amaguen de dir ho els Popoff i demés revolucionaris fugitius davant la flamarada invasora; tots pregonen el molt difícil que és predir els resultats que poden esperar de les cegueres absolutistes, si no venen modificacions essencials agermanant interessos de classe i de fronteres.

I, verament, aquests resultats que poden ésser lamentabilíssims, provocats pels que governaren sens educar, deuriem tenir la virtut de servir de saludables ensenyances a tots els governants del món, cosa que malhauradament sols s'obira remotament i en lleus guspireigs.

No es manifesta la voluntat mundial d'una recapacitació en els nuclis obrers ni en les col·lectivitats capitalistes, empesos uns i altres per un materialisme corrossiu i egoista, trista evidència que poc es va cap a un perfeccionament i fa sospitar incertituds poc tranquil·litzadores per la pau.

Les injustícies del que representava abans la justícia a Rússia, es donen la mà amb les que, volent abolir la pena de mort, n'han fet la base de la legislació vigent; escarnien

Benito Peres

el respecte d'altri els que per ells l'obligaven, i atenten contra la llibertat del pensament els que la utilitzaven per plataforma.

Quants són, però, avui els que blasmen contra el govern dels Soviets i mai no s'havien captingut del perill, que per a la pau social del món, eren les deportacions a Sibèria i la desproporció irritant entre el devassall de riquesa d'aquella plutocràcia dirigent i l'abandó i la misèria del poble rus!

Els qui modelaren aquell poble no podien esperar altra cosa que la Rússia d'avui. I el demà quines sorpreses ens tanca?

GLÒRIES OLOTINES

II

ERA En Joaquim Vayreda home de caràcter reflexiu i reposat. Poc parlador habitualment, reservava els seus judicis per coses que realment en fossin mereixedores; llavors la vibració de la seva veu prenia una tonalitat enèrgica i segura, resumint en pocs mots la realitat, talment com en poques pinzellades concretava un quadre. Ell fou qui, amb la suavitat i frescor que donava a les seves obres, interpretant tots els matisos de la nostra contrada, la descobria, com a pintor-poeta, mostrant-la als ulls dels barcelonins que ben aviat sentiren la fretura d'admirar-la. Degut a ell foren molts els qui vingueren a cercar-hi inspiració, entre els quals recordo: els artistes Urgell, Caba, Tamburini Barran J. J. Llimona, Anglada, Russinyol, Mestres, Salivey, Armet, Pinós Junyent, Angel, Grezue, Baixas i altres que omiteixo per haver oblidat els seus noms, sense comptar-hi gran nombre d'escultors. D'aquí nasqué l'ambient artístic que donà nom a nostra volguda ciutat, contribuint a que molts fills de la mateixa arribessin a assolir llocs ben envejats. Aquí prengué nom i vida la Escola Olotina.

A en Vayreda té d'agrair-se-li la paternitat d'aquesta escola que, ajudat pel seu germà, s'afanyaven en engrandir-la amb tota cura i amor. Qui era el seu germà? En Marian Vayreda pintor notable; no fou precisament en les arts pictòriques on desenrotllà el seu talent.

La gerència de «El Arte Cristiano» que ocupava, posant-hi tota l'ànima, li absorbia totes les energies. Molt semblant de caràcter amb el seu germà, desseguit se li endevinava la virtut de la bondat barrejada amb una gran dosi d'energia; model de famílies cristianes, de tracte senzill i exquisit i paraula captivadora, no donava mai motiu de queixa a tots quants el rodejaven.

Desaparegut el «Cercle Artístic» per motius que ara no són del cas esmentar, en Marian tornava a coordinar voluntats i llimar mesquineses per aixoplugar altra volta en una institució cultural a tots els qui sentien devoció o simpatia per a l'Art, essent prompte un fet la fundació del benemèrit «Institut Olotí».

Allà reunits tots els elements intel·lectuals, fruïen amb daler, donant expansió a totes les manifestacions de caràcter artístic, ja que entre els socis no hi mancaven poetes i escultors, músics i pintors, influint poderosament a estimular l'estudi i amar a les Belles Arts.

El joc, aquest passatemps nociu, tenia allà una preferència gairebé nul·la; en canvi s'aprofitaven les hores organitzant exposicions, entre les que es destacaren una que tingué

el doble caràcter d'Artística i Industrial, i altra en el Saló Parés de Barcelona baix el nom d'Escola Olotina. Allà, agermanats com un sol home, exhibiren llurs obres tot un estol d'artistes de casa nostra, que anaven a la capital a passejar triomfanta la formosor dels nostres prats. La crítica dels periòdics barcelonins acullí amb elogis l'esforç d'aquells patricis, el nom d'algun dels quals començà a ésser conegut i a obrir-se pas

Els estudis literaris i polítics el temptàven amb força irresistible i dintre la noblesa de la seva ànima hi fulgurava un neguit constant per a donar forma als bells ideals que niaven dintre seu. Amb la valuosa cooperació del malaguanyat Berga i Boix que, a més d'ésser un bon element per a la preparació i ensenyament dels operaris, estava ben impregnat del esperit del Mestre, fundaren el setmanari «Sang nova» encaminat a orientar el caràcter social a una nova política.

Aquí esplaiava les aficions literàries fent un bon costat a les plomes precursors del nostre renaixement. Ho palesà abastament amb les seves produccions llegides amb entusiasme i elogiades a tot Catalunya i feta «Records de la darrera carlinada», «Sang nova» i la seva obra pòstuma «La Punyalada», que li conquerí un nom entre els millors literats.

El desgast intel·lectual excessiu li minvà les forces prematurament, morint quan es veia en ell una esperança per a donar grans fruits, i l'any 1902, als 56 anys, ploràvem la pèrdua d'aquest home eminent. El buid que deixà es feu notar tot seguit en l'ambient artístic de nostra ciutat, perdent aquesta bona part de la seva vida col·lectiva. La casa «El Arte Cristiano» anà seguint les petxades dels Vayreda, però l'associació «Institut Olotí» no tardà molts anys en desaparèixer, a pesar de comptar amb homes com en Berga i Boix, artista ben apreciat, que sempre fou un bon col·laborador dels germans Vayreda.

El fill d'aquest, Berga i Boada, també artista, pintor, escultor i literat, començà la carrera amb sobressortint empena. Les seves obres, plenes d'atreviment i enginy, es distingien també per la originalitat. Llàstima que la mort ens el prengué sens donar-li temps de consolidar la seva obra.

* * *

Tanco aquesta petita apologia dels artistes olotins absents; segueixin els presents el camí emprés, deixant el parlar-ne per altres que ho faran millor que jo.

Abans de posar punt final, repeteixo aquells mots que confio veure gravat en un marbre per perpetuar, a través de les generacions, la memòria dels dos noms insignes: « ALS GERMANS VAYREDA.—RECORD A LA SEVA BONDAT I AL SEU TALENT ».

MELCIOR DOMENGE

GUSTAVE NADAUD I LA CANÇÓ DE PANDORA

I

EN el número dos de la REVISTA D'OLOT publicarem una traducció catalana de la cançó de Nadaud «Pandora o els dos gendarmes». No estarà, doncs, fora de lloc que diem ara alguna cosa de l'autor i de la cançó mateixa.

Si bé en Gustave Nadaud era flamenc de naixença, el seu cognom acusa un origen meridional.

La seva família, una d'aquelles que els francesos en diuen *de robe*, havia exercit la magistratura durant més de quatre segles abans de la revolució francesa; i, segons un biògraf de Gustave, els arxius de Limoges guarden bones proves de la rectitut amb que els seus passats administraren justícia.

En Jean-Baptiste Nadaud, un dels fills de Léonard Nadaud, comandant de la guàrdia de Limoges, que en temps de la revolució fou empresonat com a realista, s'establí en 1818 a Roubaix (Flandes francesa); on fundà una important casa de teixits, que'l famós *chansonnier*, nascut en aquella ciutat en 1820, estava destinat a continuar, si la seva vocació no l'hagués cridat a un gènere ben distint d'activitats. La poesia i la música en felç consorci s'apoderaren del seu esperit, i, deixant de banda el món dels negocis, emprengué resoltament la carrera artística que l'havia de portar a la celebritat.

La poesia d'en Nadaud assumeix una gran varietat de tons. Algunes de les seves cançons sentimentals són encara famoses; però sols triomfa plenament quan se deixa dur de la seva verva epigramàtica. Aleshores és quan el poeta troba els seus millors accents. La seva sàtira, a voltes finíssima i sempre fresca i desenfadada, és la que més arriba a l'ànima popular. Els orígens meridionals de la seva família semblen transparentar-se en la gràcia i la lleugeresa de les seves composicions *badines*.

Si hagués de cercar els parents literaris d'en Nadaud, no citaria pas com a tal en Béranger, l'home repulsiu que sollà la vesta càndida de la poesia en el fangal de l'odi, el sectarisme i la mala fe. En Nadaud no «falaga com ell les baixes passions, i fins quan voreja la *gaudriole* i quan hi cau de ple—en *Madeleine*, per exemple—la seva malícia epidèrmica sol estar exempta de malignitat. Això feu que quan passà d'aquesta vida la premsa francesa de tots els matisos pogués juntar-se en un cor d'alabances al poeta desaparegut.

Si hagués de cercar, com deia, els seus ascendents literaris, li donaria en primer terme en Marc-Antoine Désaugiers (1), el poeta provençal, tan elogiat per Sainte-Beuve, i que sembla reviure en moltes de les composicions d'en Gustave Nadaud. La primera estrofa de *Plus de Politique!* del *chansonnier* de Fréjus, per no adduir més que un exemple, sembla talment el programa literari de l'autor de Pandora:

*La Beauté fidèle ou légère
Sut toujours enflammer tes sens,
Le bon vin sut toujours te plaire,
Toujours la Gloire eut son encens.
Chaque année offre à ton ivresse
Treilles, lauriers, myrths, appas...
Scus un ciel qui te rit sans cesse
Pourquoi donc ne rirais tu pas?*

*Peuple français, la Politique
T'a jusqu'ici trop attristé,
Rappelle ta légèreté,
Ton antique
Joyeuseté*

Similis similem quaerit... Aquesta compenetració de l'ànima del poeta amb l'esperit del poble francès, dóna la clau de la seva popularitat.

II

L'obra d'en Nadaud ha sigut publicada repetidament. Apart de l'edició Plon en quatre volums i d'altra col·lecció en dotze, *La Ruche musicale populaire* l'ha escampada arreu en fulles volants, il·lustrades moltes d'elles per artistes eminents, com Gustave Doré, Cham i altres.

Seria llarga l'enumeració de les que encara avui corren de boca en boca i torturen sovint les tecles del piano. *Qui de nous n'a fredonné quelques-uns de ses refrains?*, diu un escriptor francès, ponderant-ne la celebritat.

(1) Marc-Antoine-Madeleine Désaugiers, Fréjus 1772-1827.

No ens és possible fer-ne la llista, però seria imperdonable no esmentar al menys *L'Invalide*, *La Valse des adieux*, *Le Puits de Pontkerlo*; el graciós diàleg *Les Deux Notaires*, amb la seva tornada entre burlesca i sentimental:

*Et nous n'étions pas,
Hélas!
Et nous n'étions pas
Notaires!;*

i la celebèrrima de *Carcassonne*, coneguda arreu de França i singularment al Migdia, on amb referència a ella és popularíssima la dita: *Il ne faut pas mourir sans avoir vu Carcassonne*. Literàriament és una joia de preu, i amb raó pogué escriure un articulista francès: *Qui n'a point lu «Carcassonne» ne connaît pas Nadaud*.

Sobre totes elles, però, culmina *Pandore ou les Deux Gendarmes*, concreció la més acabada de l'esperit d'en Nadaud. La seva popularitat excedeix a la de totes les altres, i la crítica està d'acord en considerar-la un petit *chef d'œuvre*. No vol dir això que ho sigui en termes estrictes. La incorrecció d'estil i aquella faramalla mitològica que tan poc escau en llavis d'un brigadier de gendarmes, són tares que un preferiria no trobar-hi; però la sàtira és tan exquisida i la *vis* còmica tan deliciosa, que els defectes passen quasi desapercebuts. El poble francès va donar-se compte desseguida de la gràcia única d'aquella cançó, en la que el *sel gaulois* fa sentir a cada estrofa la seva fina sabor; i prompte la cançó de Pandora s'estengué d'un extrem a l'altre del país veí. La seva tornada, el

Brigadier, vous avez raison,

esdevingué proverbial; i el tipus de Pandora arribà al grau màxim de la popularitat. Com les creacions de Molière, és ara una d'aquelles figures representatives que han sortit del camp literari per invadir el de la conversa familiar. Tan és així, que avui el nom de Pandora serveix correntment per designar un simple gendarme.

Quan a últims del segle passat s'inaugurà el monument a Gustave Nadaud, *La Croix*, l'excel·lent diari parisenc, referí a propòsit de l'obra mestra del poeta dues curioses anècdotes que ens sembla oportú traslladar aquí. Elles, per si soles, donen la mida de la fama que havia assolit ja en vida el cèlebre *chansonnier*.

Segons el P. Delaporte—que contava una d'elles i en garantitzava l'autenticitat (2)—un dia el prefecte de Nantes, M. Chevreau, va valer-se del medi següent per fer assistir en Nadaud a un dinar oficial.

En Nadaud acabava d'arribar a la ciutat i se'n havia anat a l'hôtel on volia passar la nit, quan de sobte se li presentaren dos gendarmes, encarregats, segons digueren, d'una missió policíaca.

—Sou vos—digué al viatger un dels èmuls de Pandora—sou vos qui us heu burlat de la gendarmeria?

—Som jo

—Doncs, feu el favor de seguir.

—A on?

—A la prefectura.

En Nadaud, intrigat per aquella aventura, seguí els gendarmes. El senyor prefecte rebé el *detingut* amb la major amabilitat, i li assegurà que no havia trobat medi millor de fer-lo assistir a una festa a la prefectura; i amb tota mena d'atencions feu oblidar a l'alegre invitat aquella manera insòlita de convidar la gent, encara que sigui a un dinar oficial.

La moral d'aquesta història—afegia el diari esmentat—és que la llegenda dels *préfets à poigne* de l'Imperi, no és potser tan... llegendària com això.

L'altra anècdota, més graciosa encara, i, segons aquell rotatiu, aleshores molt poc coneguda, és la següent: (3)

(2) *La Croix Supplément*, 13 Octubre 1896.

(3) *Ibid.*, 16 Octubre, 1896.

El segon Imperi brillava amb tot son esclat.

Tots els pervinguts d'aleshores provaven d'arribar a les Tulleries. En Nadaud, al contrari, poc amic com era de la fressa, se'n mantenia allunyat. No obstant, se'l veia de temps en temps a casa de la princesa Matilde, qui un dia el feu convidar a una *soirée* de l'Emperatriu.

En Nadaud va quedar aturdit, i provà d'escapar a l'invitació. En Nadaud era tímid. Li feren burles, i cedí. Anà al palau i l'enrondaren, i desseguida es trobà assegut entre en Duruy i en Mérimée, que es desfeien a compliments. En Nadaud estava visiblement compromés.

Li varen demanar una cançó. Calia, doncs, executar-se. I veuselaquí davant d'un piano, arrencant alguns acords per entrenar-se; després de lo qual descapdellà finament la seva famosa cançó: *Els Dos Gendarmes*, tinguent bona cura de passar en silenci una estrofa (després suprimida definitivament) que tancava una al lusió, de la qual jutjareu aviat.

L'Emperador notà l'omissió, i li pregà molt graciosament que la subsanés. — Ningú ho sabrà fora d'aquí, — li digué.

En Nadaud estava sobre brases.

— Vaja, M. Nadaud, el darrer *couplet* — deia l'Emperador, caragolant-se el bigoti.

— Sire, no gosaria pas de cap manera.

— Bé, home, en nom de la llei jo us ho mano — digué l'Emperador tot rient.

— Jo us ho prego — afegí l'Emperatriu.

— Ah! — digué en Nadaud — és que aquest *couplet* és ben... dolent, una *boutade*, un vers de fantasia...

— Ja veurem, ja veurem.

I en Nadaud va haver de cantar:

*J'ai toujours servi sans réplique,
Depuis le grand Napoléon,
Louis-Philippe et la République
Et le nouveau Napo...léon.*

*Celui là, je me remémore,
Je l'avais fourré z'en prison...
Brigadier, répondit Pandore,
Brigadier, vous avez raison.*

Les persones reunides entorn de l'Emperador i de l'Emperatriu no savien pas si havien de riure...

L'Emperador s'acostà a n'en Nadaud, que no gosava bellugar-se, i va dir-li:

— Amb aquest *couplet*, senyor Nadaud, heu glorificat la primera qualitat del soldat francès, que és la obediència passiva i el respecte a la disciplina. Permeteu que us en doni les gràcies, posant jo mateix a la vostra botoxera aquest tros de cinta. Us faig cavaller de la Legió d'Honor!

III

En Gustave Nadaud morí en 1893.

Alguns anys més tard, el dia 11 d'Octubre de 1896, va inaugurar-se a Roubaix, la seva ciutat natal, un monument destinat a perpetuar la seva memòria.

El monument, obra de M. Lefebvre, arquitecte de Roubaix, i de l'il lustre escultor A. Cordonnier, consisteix en un bloc de marbre, sobre el qual s'hi destaca el bust de Nadaud, a qui una Glòria li allarga una corona. Als extrems de l'hemicicle que completa el monument estan assegudes la Poesia i la Cançó.

Amb motiu de la festa, M. G. Rosoor compongué una cantata amb música de M. Koszul, que fou entonada per un nodrit orfeó en l'acte inaugural. D'ella extreiem les següents estrofes:

*Il a chanté de sa patrie
Les jours de gloire et de splendeurs.
Il a pleuré, lorsque, meurtrie,
La France en deuil versait des pleurs.*

ESCOLA OLOTINA

PRAT DE LES COROMINOTES

Quadre a l'oli per Ivo Pascual. (Rep. Fot. F. Serra).

*Philosophe, en chantant il fonde son école.
L'homme n'est, sans vertu, qu'un marin sans boussole,
Il connaîtra le vrai bonheur,
S'il comprend qu'il peut vivre heureux sans la richesse
Et que le premier pas pour lui vers la sagesse
C'est l'amour de son Créateur.*

*Moraliste indulgent, sans humeur, sans envie,
Il feuilleta gaiement le livre de la vie
D'une sûre et discrète main.
Les tableaux s'animaient sous sa riche palette.
Il mit plus d'une fois tout le Parnasse en fête
En sermonnant le genre humain.*

La revista *Les Contemporains* publicà amb aquell motiu una biografia d'en Nadaud, i ens plau acabar aquestes notes amb les consideracions que l'encapsalen:

«En la nostra època de estàtuomania, aquestes inauguracions són, per a certes memòries, una espècie d'exhumació pomposa, al mateix temps que una inhumació definitiva.

»Per a altres, és l'acte solemne per el qual surten del domini de l'actualitat efimera per a entrar en l'immortalitat de l'història.

»La memòria d'en Nadaud pertany a l'última categoria, puix queda definitivament inscrita amb ses obres en l'història de la literatura francesa del segle XIX.

»En efecte, al voltant del seu nom comença ja per a en Nadaud aquell culte discret però etern, que els literats rendeixen als escriptors de valer.

»Ses obres son d'aquelles que col·loquen en el recó preferit de la biblioteca i sobre la taula de treball, on els plau trobar, en hores de fadiga, una flor per a aspirar tot reposant.

»Es la glòria succeïnt a la popularitat.»

JOSEP M.ª GARGANTA

EL CONGRÉS GEOLÒGIC INTERNACIONAL

UNA EXCURSIÓ CIENTÍFICA I UN COMENTARI BIBLIOGRÀFIC

El Congrés Geològic ha celebrat enguany a Madrid la XIV sessió internacional, amb aquella solemnitat imponent (que a voltes devé gallarda irreverent) de tots els congressos oficials.

Sembla, però, que hi havia força interès per aquesta sessió, sobretot entre les nacions de l'Europa central, (el nombre de congressistes estrangers, segons dades oficials, passa d'un miler, especialment alemanys 96—, americans, francesos i anglesos, així com russos— més de 30 membres— i un parell de centenars de peninsulars) i que, salvats aquells primers moments dels reverents llincaments internacionals i de l'amable perturbació oficial, s'ha trascat de valent i s'ha treballat de debó: dies d'Assemblea, reunions de seccions, visites a museus, Monuments, i col·leccions i excursions científiques i artístiques, per tal de mostrar als nostres amics, els geòlegs, l'estat actual dels estudis geològics a Espanya, estructura geognòstica i explotacions mineres més importants.

Catalunya ha estat visitada per bon nombre de congressistes i representants de gairebé totes les nacionalitats inscrites, que, dividits en seccions, han recorregut les comarques geològicament més interessants de la nostra terra. Professors eminents, directors de serveis i instituts de investigació i veritables valors internacionals com el gran petrograf F. Loewinson de l'Universitat de Leningrad; G. Laszlo cap del Institut Suprem Royal de Budapest, i altres ben prestigiosos han

recorregut la nostra zona volcànica baix la direcció i guiatge dels excel·lents geòlegs i generosos investigadors de casa nostra Drs. Bataller, Marcet i Sant Miquel de la Càmara. Evidentment hi havia un veritable interès per aquesta excursió. Així ho han constatat Mr. Laszlo «J'aurais un veritable intérêt de connaître votre zone volcanique. J'ai desirais rester ici longstems pour l'étudier...», Mr. Bryce Kerr «Jou hare t'he most beanti ful zone volcanic of continent...» C. Dotsch «La zona de Olot es tan digna de elogio como sus investigadores...»

La característica d'aquesta excursió ha estat la organització: guies, itineraris, cartes geològiques i les corresponents explicacions de sedimentació, volcanisme i tectònica entafurades a creu i recreu per l'incansable i molt amable doctor en Jaume Marcet, han augmentat el rendiment de l'excursió i l'han fet més bella. Ultra això els turistes han admirat la magnificència de les manifestacions volcàniques i la bellesa dels terrenys pirogènics que formen les nostres terrasses i han admirat i han elogiat també ben sincerament: la nostra tradició cultural, la nostra literatura geològica i les col·leccions mineralògica i petogràfica del nostre Museu.

* * *

Per això avui ens plau recordar i parlar d'aquell gran geni iniciador d'aquesta mena d'estudis a la nostra terra i dels generosos investigadors que l'han seguit: en Francesc Xavier Bolós. Certament en Bolós és un geni i és l'iniciador del Volcanisme a Catalunya, i amb aquesta afirmació avui com avui hi estan d'acord els biògrafs més autoritzats.

Altament, els estudis en qüestió són relativament recents, daten de finals del segle XVIII i si bé G. Bowles en fa una petita indicació en el seu discurs «Sobre la platina y observaciones acerca los antiguos volcanes de España» i C. Herrgen, en 1799, parlant de les espècies minerals de la Península, cita les laves i basalts de la nostra comarca i Maclure que en 1807 acompanyat d'un geògraf i el nostre Bolós, va recórrer la regió, aixecant un mapa (qui sap si per l'invasió de l'any següent) i va publicar en 1808 en el «Journal de Physique» una notícia dels volcans extingits, sease esmentar l'amable guiatge de Bolós, de fet, és l'il·lustre olotí el primer en donar-ne una notícia concreta, publicant en 1796 una memòria poc coneguda, fins que en 1820 i sembla que en ocasió de realitzar una excursió per la nostra comarca, el seu antic mestre Carbonell i Bravo, el va decidir a publicar en «Memorias de Agricultura y Artes de Barcelona», el seu primer treball que donaria a conèixer a tot el món la geologia de la nostra comarca.

Aquest treball el va posar en relació amb els cercles d'estudis geològics i Muscus de Madrid, París, Montpellier, i el cèlebre botànic i naturalista Pomet, l'anglès Leyell (famos naturalista), M. Vallejo, Angel, van començar a desfilat per la nostra regió.

El treball d'investigació de Bolós és fecund des de aquest moment, estudiant i descobrint altres volcans que descriu en 1841 en la seva obra pòstuma (que va escriure quatre anys abans de morir) «Noticia de los extinguidos volcanes de la villa de Olot i sus inmediaciones hasta Amer y de los nuevamente descubiertos y no publicados todos en la provincia de Gerona», una veritable Enciclopèdia d'Olot, on s'hi estudien, juntament amb la Geologia, la Història, la Climatologia i la Hidrografia, en un temps en que les ciències naturals eren tot just iniciades i la ciutat d'Olot, destruïda pels darrers moviments sísmics, contava escassament amb un parell de milers d'habitants.

Per això ens apar una obra admirable.

La precisió i tècnica descriptives, la gran llibertat de interpretació i una sinceritat insuperable, es reflecteix en les seves planes, i enrobusteixen la llibertat de la seva obra, quant parlant de l'època dels extingits volcans i després de fer la crítica de les teories de les formacions eruptives afegeix: «Respetando las opiniones de tan eruditos sujetos, me parece que aun no han llegado los hombres a indagar la verdadera causa de los volcanes i que esta es uno de los arcanos de la naturaleza que no se ha podido conocer a pesar de haberse trabajado y escrito mucho sobre esta materia.»

Així mateix és ben valenta i científica la seva crítica als partidaris de les teories de sedimentació en contra les eruptives de les nostres formacions volcàniques i a les dels neptunians sobre les formacions basàltiques.

La primera descripció dels bufadors és un estudi ben raonat, que amb l'estudi petrogràfic i utilitari dels productes volcànics i les investigacions sobre les propietats físiques i químiques dels nostres basalts, base de les aplicacions industrials d'avui, revelen les seves grans condicions d'investigador.

A ell es deu també un magnífic herbari que, juntament a les investigacions i estudis botànics, són patrimoni dels Bolós des de el segle XIII. Va reunir, ademés, una valuosa col·lecció zoològica, i una altra mineralògica i petrogràfica, i una sèrie numismàtica. Ben encertadament ha dit Cazorro «Fue don Francisco Javier Bolós, un verdadero naturalista honra de su tiempo y de su patria y cuya memoria no se ha ensalzado tanto como se merece »

D'ençà d'en Bolós i durant la segona meitat del segle passat, la nostra regió volcànica és recorreguda per famosos naturalistes d'altres nacionalitats i la trobem esmentada i estudiada baix tots els caires possibles en Revistes, Butlletins i publicacions de tota mena. Eminent geòlegs vuitcentistes, com Palassou, De Billy, Landerer, Stuart Menteath, L. Carez, A. Maestre, A'sius amb el Dr. Almera i en M. Vidal, publiquen belles monografies del volcanisme olotí i de llurs manifestacions pirogèniques, seguint sempre les petxades del mestre.

D'ençà del present segle un altre olotí, Mn. Gelabert, dona una nova embranzida als estudis de volcanisme i petrografia, publicant en 1904 «Los volcanes estinguidos de la provincia de Gerona», de quina obra ha dit ben justament Cazorro «és muy superior a lo escrito con anterioridad para el conocimiento de la región volcánica de Olot, aparte el trabajo clásico de Bolós», que amb una Guia General de la regió, «La Suissa Catalana», i una bella monografia del Vora-Tosca, la interessant i completíssima Memòria sobre les «Formaciones volcánicas de la provincia de Gerona» presentada la «R. S. E. d'Història Natural» per els acadèmics S. Calderón, M. Cazorro i L. Fernandez-Navarro, les publicacions de M. San Miguel i Jaume Marcet a la «R. S. E. d'II. N. », «Ciència», i «Institució Catalana d'Història Natural», «l'Essai sur la physiographie de la Catalogne Oriental par M. Chevallier» de recent publicació i les d'en Font i Segué, Drs. Faura, Batallé, Aulet i tantes d'altres, formen un bell monument bibliogràfic que dirà a les generacions futures la història i les virtuts d'un poble.

En aquest monument n'apar veure-hi al mestre i al virtuós trovador del vora-tosca ben abraçats, sostenint ben ferma una senyera gloriosa i... eternament envoltats «... en la plàcida solitud d'aquella ofrau, mogistralment concertada amb lo cadenciós i enyoradís cant d'una pastora; en la flaire de místics rams que s'esbadellen en mig de camps tancats i arols reclosos, sobre de grans macetes i pitxès, tant ben construïts, tant ben distribuïts, embellits amb garlandes d'hermós fullatge, parrals engingolats que, amb mes exactitut, se poden calificar de capritxos de ninfes o genís, que de treballs d'artigaines o camperols del Vora-Tosca.»

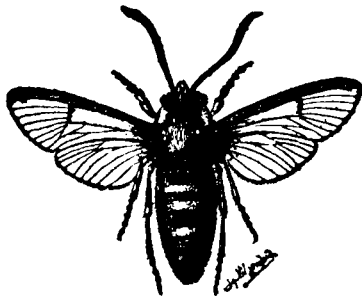
FRANCESC XAVIER RIERA

DE RE ENTOMOLÒGICA

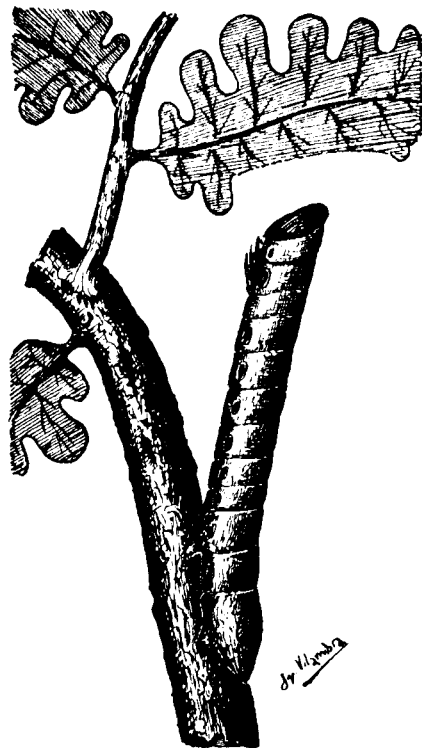
EL MIMETISME EN ELS INSECTES

Es pot dir que la paraula mimetisme té doble significat. Mimetisme és la propietat que tenen molts animals, els quals, veient se mancats de mitjans de defensa, imiten a altres animals que poden i saben defensar-se a meravella contra l'escomesa hostil. El mot mimetisme, per altra part, és aplicat a aquells insectes que saben pendre la forma, el color i totes les característiques d'objectes inanimats, que passen desapercebuts als ulls de qui els cerca. Anem, doncs, a dir qualque cosa d'aquests dos caires. Existeixen algunes espècies de lepidopters que, a més d'ésser vertaders models d'aquest fenomen,

és fàcil poguer-los observar, car són molt freqüents, majorment en la nostra terra. El «*Trochilium apiformis*» (Fig. 1), per exemple, passa tot el temps de la seva metamòrfosi en el cor dels arbres; aleshores, és clar, no necessita mitjans de defensa; però ve el temps d'adulte que és quan ix a plena llum, i essent faltat d'agilitat i força es passa llargues estones parat; és ara, doncs, que fa ús del gran mitjà que la seva sabiesa o el seu instint l'hi posa al seu abast; el veureu transformat en un himenòpter (*Vespa crabro*) que prou tothom coneix i tem, coneguda la malícia que sap posar en el seu fiblonet. Els arbres que més li plauen, essent la fusta dels quals són aliment en estat d'oruga, són els pollancre, saules, teix.

(Fig. 1.) *Trochilium apiformis*. (Tamany natural)

(Fig. 2. Oruga d'*Amphidassys betulària*. (Tamany natural).

Ben al contrari passa amb el «*Amphidassys betulària*». Aquest insecte en estat d'adulte no necessita de defensa, car és àgil i té cura d'allunyar-se de llurs enemics. Durant la seva metamòrfosi és quan necessita usar del mitjà de mimetisme. L'oruga imita, amb rara perfecció, un tronquet de roure, i dic amb rara perfecció perquè hom no el sap pas distingir d'un vertader tronc de l'arbre, tant exacte és el color i la forma, ja que per mitjà de les ventoses dels últims segments del cos fins logra pendre una posició obliqua al tronc on està reposant (Fig. 2). En estat de crissàlida, tampoc els nostres ulls són destres en trobar-la, coberta d'un capoll de seda que abans havia segregat l'oruga i entre les rossegadures de l'ascorsa, es perd, talment, en el conjunt de l'arbre.

JOAQUIM VILARRUBIA

(Il·lustracions del mateix autor)

ESCOLA OLOTINA

INTERIOR DE SANTA MARIA DEL MAR (Barcelona)

(Quadre a l'oli per Bartomeu Mas. (Rep. Fot. B. Mas)

M E R C É

El teu nom, com la fulla nova de l'atzavara,
lleva en la meva ànima blancor més clara.

El meu vers presentit
et va dur com una palma, nom esplèndid de l'amiga,
i, com un pa d'amor no encara espiga,
jo el porto, amiga, dins el pit.

Dón oli i flama a la buidor dels cors
amb ta mirada pura.
Cantem, davant solfes de flors,
la tendra joia qui ens fulgura.

P L U J A

Ocells avalotats en el matí de pluja
dins les vostres presons de música i enyor,
cada gota qui cau és un lligall qui es trenca
per la vostra alegria i per la meva amor.

O vídues, les qui amàreu i les qui no besàreu,
aquesta pluja tendra és l'alé de l'amat
—de l'espós qui us espera amb un panteix d'estrelles,
del galant qui us enyora en alguna ciutat.

O pluja, llevor d'aigua a totes les cisternes,
fes florir ran de vida ton semen divinal.
O Déu, dóna fonts vives als cors i a les entranyes
i aquesta olor de roses que fa l'arc triomfal.

E L E G I A

Mig d'enyorança, mig d'oblit,
la vida posa terenyines;
darrera, les coses més fines
del sentiment agemolit.

L'eterna possibilitat,
un futur de somnis felïços...
O Déu qui t'ens fas fonedissos
a ton alé de pietat!...

Perquè de nins ens feren por,
en mant estat de consciència
s'ens acovarda l'existència
i ens ve una ingénua tremolor.

Em plau aquest sotrac diví
qui m'extravia l'escriptura
Em plau el ço d'una hora pura
en el camí del presentir.

SEBASTIÀ SANCHEZ JUAN

CRÒNIQUES D'ART

L'Exposició d'En J. M. Mir Mas de Xexàs.

Enemics d'elogis ni blasmes mesurats segons els graus d'amistat ni enemistat; cenyint-nos sols fitar l'esguard en les obres, anem a dir uns mots apropòsit de l'Exposició Mir Mas de Xexàs.

Es en Mir, per temperament innat, advers a tota disciplina, és ell, sol i vol anar per les seves. Rebel per instint a tuteles acadèmiques, enemic d'amotllar-se a principis escolars, per ell considerats com a prejudicis i amaneraments que esclavitzen la voluntat, s'ha llençat a pintar de cara a la natura sense altre mestre que el mateix paisatge que sent i estima. Potser això i la seva inquietut constant en produir i progressar ben sol, són causes que poden haver influït en que, al traslladar, amb fidel interpretació, els colors en les seves teles «hagi estat més valent que reflexiu». I seran de fàcil esmenar les deficiències que pogués produir en les seves pintures, tractant-se d'homes de forta voluntat com en Mir que, predisposant-se a tot padrinatge ni recomanació, al exposar per primera vegada, ha arribat a on és amb el seu propi esforç, sols en un any i mig, venent ja molts punts essencials, i obtenint les crítiques que reproduïm.

I ja no cal parlar d'en Mir caricaturista. «*L'Esquella*» el defineix quan diu que és graciós i se les pensa totes, cosa que a Olot ho sabem fa temps.

A tomb ve per no abstenir-nos de constatar l'actitut de dos diaris («*La Veu de Catalunya*» i «*La Publicitat*») que han omittit parlar d'algunes exposicions, entre elles la que ens ocupa. Crític: criticar, aconsellar, estimular, persuadir i fins desenganyar i reventar, si és necessari, però a la fi criticar, sigui en bé o en mal; així entenem deuen acomplir els crítics la seva missió en bé de l'Art, vinguin d'on vinguin els expositors, vagin sols o donant-se la mà amb mestres consumats; amb targes de recomanació o indocumentats. Cert és que Joan Sacs estigué absent, circumstància atenuant per tractar-se del crític que gairebé res li passa per alt i empra un *savoir dire* ple de finor i claritat.

I aquí van les opinions d'alguns periòdics i revistes sincers:

De M. Marinello en «*Las Noticias*». «Pintor paisatgista i dibuixant humorista, tot en una peça, s'ens presenta en J. M. Mir Mas de Xexàs, a qui, sense dubte, acompanya la daurada joventut a jutjar per les obres que exhibeix.

Mir Mas de Xexàs és un caricaturista d'intenció i mà culta, que fa tot el que pot per a ésser personal, el qual consegueix per la seguretat en que fixa els traços fisonòmics.

Aquesta mateixa nerviositat de Mir Mas de Xexàs, que hom descobreix en les seves caricatures, trascendeix així mateix en les seves teles, motiu per el qual s'ha afiliat a l'impressionisme en la seva pintura a l'aire lliure, que tracta amb singular enginy, sense profunditzar massa en els temes escollits i si buscant els efectes desitjats en el diapasó, amb freqüència exagerat, de la taca de color fixada ràpidament damunt la tela.

Dintre d'aqueixa especial manera d'obrir el paisatge, els titolats «*Vores del Fluvià*», «*Primavera*» i «*Prat*» són els que millor descobreixen en l'artista un temperament de pintor gens mancat de sensibilitat».

De L. Folch al «*Diario de Barcelona*». «... J. M. Mir Mas de Xexàs és un altre expositor de les «*Galerías Laietanes*» que totes les obres que exposa estan plenes d'interès i sinceritat».

De C. Arbó en «*L'Esquella de la Torratxa*». «... Al costat d'en Fèlez exposa vint-i-tres olis i vint-i-sis caricatures en Mir Mas de Xexàs, un artista que té cara i creu. Si pel davant s'el mira resulta un paisatgista a la moderna, més valent que reflexiu; mentre que vist per darrera és un caricaturista graciós que se les pensa totes. «*Primavera*» i «*Prat*» són, per mi, les dues pintures on hi ha més sinceritat; en quan a les caricatures no sabia pas quina escollir, car es tracta de gent massa coneguda per a fer-ne una tria».

L'èxit del pintor Mallol.

Amb goig devem fer constar l'èxit del nostre bon amic i excel·lent paisatgista de l'«*Escola Olotina*» el pintor N'Ignasi Mallol, en la seva darrera exposició de teles a les «*Galerías Arenas*» de Barcelona. A més de les crítiques lloadores de tota la premsa barcelonina que, amb mots de sincera reconeixença, ha tingut per el nostre amic, els seus amics i admiradors li ofrenaren en el «*Cercle Artístic*» un sopar íntim, en

prova d'admiració a la seva valuosa obra artística.
Nosaltres ens unim sincerament a les moltes felicitacions que En Mallof ha rebut.

«*Galerias Areñas*». En aquest saló d'art de Barcelona, on enguany hi han exposat tant acreditats pintors catalans, hi ha tingut exposades, des de el 25 de Maig, les seves obres l'incan-sable Mn. Gelabert. Novament havem pogut admirar d'ell aquelles games multicolors de verds, vermells i blaus ben combinats, que, sota un impressionisme agradable, ens cospa de la Natura aquest artista de l'«Escola Olotina», que s'ha format per la poesia que li ha inspirat, en un sentiment líric, el paisatge.

A les felicitacions rebudes per Mn. Gelabert hi unim la nostra sincera i entusiasta.

L'Exposició Nacional de Belles Arts de Madrid. La Medalla d'Honor.

Enguany l'Exposició Nacional de Belles Arts ha tingut un relleu extraordinari, mercès als comentaris que ha suggerit a la Premsa i «amateurs». El Jurat, a més de no haver donat ni un premi ni medalla de Pintura i Escultura als artistes catalans que, en un nombre que passava de 70 i amb 120 obres exposades, hi han concorregut, ha denegat la *Medalla d'Honor* al nostre gran paisatgista i il·lustre pintor català l'inmarcible Joaquim Mir, indiscutible candidat a la «Medalla».

L'art català, però, està massa ben definit (més que cap altre peninsular) i no necessita d'aquestes «medalles» per a ésser més triomfant. ¡Que ens valgui per experiència!

C A I R E S

A Victor

Esperàvem àvidament, sinó de Victor, a qui segons pròpia confessió no tocàvem d'enlloc, al menys d'algú a qui haguéssim tocat de ple, una resposta al caire on combatíem aquelles proses pseudo-literàries que infesten de tan en tan les pàgines dels periòdics locals. Hem de confessar, però, que ens ha decebut la resposta de Victor.

Evidentment això no és això. Va tanta diferència del tema que investirem a la resposta que al·ludim com d'un ou a uza castanya. Ens ratifiquem en l'opinió emesa. No hauriem de tolerar aquets assaigs literaris (és un dir) als quals fèiem referència. No volem persistir hi no obstant. Ens convé solament per vindicar-nos, i com a darrera i definitiva resposta, formular aquestes preguntes:

Està ben segur el senyor Victor que, entre aquelles proses que retrèiem i censuràvem i les teories d'Einstein o de l'origen del coneixement, no hi han altres coses pel mig?

Qui li ha dit al senyor Victor que exigíem aquests fruits dels plançons que són els joves escriptors olotins?

On hem dit o apuntat solament, el bandejament del paisatge, en general, de la nostra literatura?

Quan hem negat a la naturalesa l'ésser una font inagotable d'inspiració?

De on ha tret el senyor Victor aquella penetració tan fina que li fa dir que de l'excessiva propaganda del nostre paisatge (tan poca que se n'ha fet seriosament) li donen el nom de tòpic?

Es pot permetre l'atreviment vostre, senyor Victor, de veure qüestió d'olotinisme?

De tot això se'n despren que, o no ens vàrem explicar prou bé, o vos no ens entenguèreu. Procurem esclarir-ho.

Que ens vàrem explicar força bé sembla demostrar-ho el fet que aquells qui es cregueren al·ludits, ens entengueren i s'hi amoïnaren i tot. Que vos no ens heu entès ho demostra palesament aquesta resposta que ens heu dedicat. I diem que no ens heu entès per no dir una cosa pitjor, com mereixeria el fet d'atribuir-nos coses absolutament inexactes.

I dit això ja no cal dir res més. Fem el propòsit de no tornar-hi mai més. No volem donar motiu a aquestes etzagaiades d'enfant terrible.

Després, interpretant les coses d'aquesta manera no ens entendriem mai.

Girona

El llibre que sota l'ègida d'aquesta ciutat vetusta escrigué l'excel·lent Carles Rahola, amb aquella prosa tan seva, neta, cenyida, lírica de vegades, continguda i senyora sempre, ornat encara amb aquella profusió de gravats esplèndits, fou per nosaltres com un elixir d'evocació d'una temporada que passàrem en la vella ciutat.

Tenim l'impressió que aquella afecció que alenava dintre nostre per la ciutat envellida i daurada, provenia de l'exacerbació d'un residu de romanticisme que duiem en nosaltres, exacerbació produïda pel canvi d'una vida planera i segura de benestar, per un altra que ens prometia, com a màxim guasadó, fer la viu-viu sota l'urpa de l'atzar. Aquesta impressió el llibre de C. Rahola la esvaia per complert.

Hem tornat a gustar sota la bella paraula, amb la certesa que res ens hi predisposava, l'emoció que sentirem en deambular per aquells carrers i hem tornat a reviuire la joia de les pedres velles, roges, que guardaven un record a cada juntura.

Evidentment aquesta Girona del llibre de Carles Rahola és la única Girona que venerem. Aquesta Girona noble, hieràtica, tan allunyada de la vida gironina cotidiana.

Perque si alguna cosa us ha de colpir extraordinàriament, després d'haver-la coneguda i quan l'abandoneu, és aquell desnivell, aquella desproporció, aquell antagonisme, que es nota i es palpa entre el viure actual i el marc de noblesa de la vella ciutat.

Potser com a principal característica podríem retreure una certa pedanteria provinciana, unida a aquella pruija de rebaijar, de menyspreuar, de desvaloritzar les ciutats veïnes. En tenim diversos exemples. Si mai arribès l'hora de formular la rescensió dels greuges inferits a les ciutats germanes restaria ben clara la vanitat i la gasiveria que floreixen en l'hort de la vida ciutadana gironina. No hem pas esbrinat en cap cas, en quins nivells socials comença i acaba la pràctica d'aquestes ruïneses, ni els lleures ens sovintegen per estudiar-ho.

Avui per avui una sola cosa ens interessa i és que aquesta Girona vella, cordial, amable, deseparada de tota amor coordinadora, orfa d'aquelles qualitats que l'haurien de fer el receptor, i l'irradiador alhora de les energies de les ciutats germanes, malmena la seva alcúrnica en un rigid isolament i te abandonat el dret que li otorga la seva innata senyoria, d'ésser el centre dels esperits selectes.

Però tanmateix no ens acora la desesperança. Encara hi ha una exigua minoria, (massa exigua per Girona) al cap de la qual excel·leix Carles Rahola, que manté abrandada la flama de l'esperit, que, en definitiva, serà l'única cosa que pot conviure amb la glòria i l'amor de les velles pedres.

SPLEEN

Bibliografia

Des d'aquesta secció donarem compte dels llibres i revistes que s'ens enviïu un o més exemplars.

«DULCIS AMICITIA». — *Correspondència del doctor Torras i Bages a mossèn Jaume Collell.* — *Biblioteca d'Autors Vigatans*

Pulcrament editat i amb acurada presentació, havem rebut aquest llibre que no té altre interès que el contingut de la correspondència amical del savi filòsof i moralista català, glòria de les nostres lletres, el doctor Josep Torras i Bages amb el notable poeta ausetà, «mestre en gai saber» i Ardiaca de la Seu Vigatana, mossèn

Jaume Collell. Dintre les lletres, de diferents caïres, hom hi pot obirar algunes de ben documentades i conselleres. Està escrit, però, amb les velles normes de l'Acadèmia.

«PROSES D'ESTIU I DE TARDOR»
— *A Rosich Catalan.* — *Biblioteca Literària de l'Editorial Catalana S. A.*

Aquest llibre conté unes proses de subtils enyorances amb el paisatge, fent via per les

montanyes i planúries assoleiades; obirant-s'hi en totes elles l'assenyada filosofia que solen produir en els esperits vessants de melangfes les belleses camperoles. La prosa és selecta i agradable i la presentació editorial pulcra i discreta.

CONGRÉS GEOLÒGIC INTERNACIONAL — XIV Sessió Espanya 1926, per el doctor Jaume Marçet i Riba.

Aquest amable amic ens ha fet ofrena d'aquest facicle, que reproduïx un article del mateix autor a la Revista Catalana de Ciència i Tecnologia, i dona una idea del conjunt dels itineraris que han recorregut les seccions del Congrés Geològic Internacional.

«**JOVENIVOLES**». — Sis cançons catalanes amb acompanyament de piano per R. Genesca.

Havem rebut d'aquest amable i virtuós compositor una bella edició de cançons catalanes: Passional, Idili, Balada, Aubada, Alpestre n.º 1, Alpestre n.º 2. Les dugues últimes lletra de A. Mestres.

M.

NOTES:

De les revistes i periòdics que ens visiten a la nostra Redacció, devem fer esment de les que darrerament han entrat per primera vegada amb l'intercanvi i que encara no havíem donat coneixement des d'aquestes planes:

«*L'Amic de les Arts*». Gasetta de Sitges, bellament editada i amb una redacció d'esperits entusiastes i assenyats.

Celebrem l'aparició de tan selecta publicació catalana.

«*Vida Lleidatana*». Altra de les revistes que honoren l'empenta literària de les comarques catalanes, apareguda a Lleida arran de la seva festa major d'enguany. Està plena de bells ideals i juvenívola sinceritat.

«*Revista Jorba*» de la Casa Jorba.

«*Catalana*» revista quinzenal literària. Està escrita amb les normes de l'Acadèmia. Hi col·laboren autors selectes de Catalunya.

«*Butlletí de l'Associació i Cooperativa de Mercers al detall de Barcelona*» (dirigida per Alfred Gallart.)

«*Guia Professional*». Portaveu de la casa parial de l'Obrer. Surt a Barcelona.

D'ací i d'allà

LA PREMSA COMARCAL

«*Mediterrània*» de Mataró.

L'excel·lent i entusiasta revista comarcal «*Mediterrània*» de Mataró, que ve agensada amb una bella presentació editorial, dedica, amb el seu número del 1 de Maig, les seves càl·lides pàgines a lloar la Premsa Comarcal. En alguns dels criteris, que emeten dos dels seus escriptors, Francesc Rossetí i Josep Rabat i Simon, els suscrivim per complert, tot deixant per altra avinentesa parlar-ne en més extensió, tal com es mereix la «*Nostra premsa*».

Reproduïx alguns gravats de les principals publicacions gràfiques comarcals, i té, per a les que hi té establert l'intercanvi, mots a que són mereixedores la major part d'elles.

De la nostra revista, a més de reproduïr «*Maternitat*», pintura a l'oli d'en F. Vayreda, en diu ço que segueix:

«*REVISTA D'OLOT*». — Llum i paisatge, lirisme i esperit, pregonesa i claretat, tot redosant-se sota una assenyada orientació i enriquida avui amb un dibuix de J. M. Mir Mas de Xexàs i demà amb un article de l'Alfred Gallart o Mn. Pere Verdagner, periòdicament veu la llum en aquella deliciosa ciutat gironina aquesta

revista que pot qualificar-se com una de les més encertades que es publiquen en les nostres contrades i que fan honor a les lletres catalanes».

VÀRIES

El Congrés Geològic Internacional.

Del Congrés Geològic Internacional, suara reunit a Madrid, s'ha desplaçat una secció (la C 4) que ha visitat la zona volcànica, després de recórrer la zona potàssica de Juria, el Cretaci de Berga i la conca hullera de Sant Joan de les Abadesses. Eminent geòlegs internacionals eren inscrits a aquesta excursió que ha recorregut les nostres terraces, admirant la bellesa dels terrenys pirogènics, sota la direcció i guiatge dels doctors J. R. Batallé, J. Marçet i M. St. Miquel de la Càmara.

Ben reconeguts als ciutadans i entitats d'Olot que els han rebut amb dignitat, des d'aquestes planes complim la comanda que ens han feta en pendre comiat, agraïnt la vostra generosa amabilitat, i molt particularment a la comissió que els va acompanyar i atèndrer.

Amical.

Hem tingut el gust de saludar i escoltar paraules ben generoses per a la nostra Revista del nostre subscriptor l'eminent geòleg el doctor En

Jaume Marçet, amable admirador i pròxim col·laborador.

Catalunya està de dol.

Quan encara hom no ha pogut esvaïr el sentiment per la pèrdua dels mestres de les nostres lletres i arts, darrerament arrancats de la vida humana: Llimona, Alcover, etc; quan encara hom esperançava quelcom dels nostres savis, ara desapareguts, en favor del Progrés Humà, la Mort, sempre crudel i justiciera però, s'ens ha endut tot d'un cop al il·lustre home de ciència Doctor Turró i al no menys home estudiós i de ciència N'Antoni Gaudi. Ambdós glòria d'aquesta Catalunya idealista i sàbia que camina amb llurs ideals immarçibles cap a la Civilització. Res havem de dir dels autors de «Orígens del coneixement» i del Temple magestuós de la Sagrada Família, puix que les seves obres i fets en són un monument de la seva indiscutible immortalitat. També ens ha deixat el Mestre de Música i excel·lent compositor En Joaquim Casadó.

Com tots els bons catalans, davant els noms d'aquests mestres que involuntàriament ens han deixat, ens descobrim respectuosament, com a penyora d'admiració a llurs obres, tot escrivent els següents mots: «Sigui per ells la Glòria Eterna».

TEATRALS

Teatre Principal - Companyia Bové-Torner

Durant tot aquest mes de Juny ha actuat aquesta notable companyia en el nostre Teatre Principal.

Té aquesta companyia un conjunt admirable i representa les obres (del teatre espanyol) amb sentiment i finesa. La senyora Bové sap donar tanta vida a l'escena que tot seguit es fa seu al públic que l'escolta, tenint exactament d'aquesta mateixa qualitat En Torner, qui és un primer actor admirable. Els demés compleixen bé el seu comès, sobressortint la senyora Bayona en els papers de característica.

De les obres representades esmentem com a rellevants «*Volver a viure*» de F. Sassone, «*Cobardías*» de Linares Rivas i «*Los dos pilletes*» («Les deux gosses») de M. Pierre Decourcelle.

Companyia Jaume Borràs.

També donà dies enera una sola representació del «*Monjo negre*» d'En S. Pitarra, aquesta Companyia. Tant en Jaume Borràs com els demés actors ho feren tan bé com sapigueren.

El Teatre Principal, però, estava pleníssim.

MUSICALS

Concert Associació de Música: Olot.

Blanca Selva - Joan Massià

El darrer concert d'aquesta entitat que honora la nostra cultura ciutadana, anà a càrrec d'aquests dos concertistes. És En Joan Massià un pulquèrrim intèrpret de la música emotiva, donant gran passió a les seves ajustades interpretacions ben disciplinades. Blanca Selva, qual nom ens era conegut, amb tot i no haver-la oït encara a Olot, té un prestigi tant ben afermat que hom l'admira per les qualitats excepcionals i talent extraordinari.

Magnífic es pot qualificar el concert Blanca Selva-Massià, doncs el públic en quedà altament satisfet aplaudint entusiasmat als artistes, que tingueren que bisar algunes de les peces que mestrívolament interpretaren.

La música catalana a l'estranger.

La música catalana triomfa novament a la capital de França. Ultra els concert de J. Gilbert, J. Regnard a la Schola Cantorum i Ricard Vinyes a la sala Evard otorgant un lloc d'honor als compositors catalans, la cobla «La Principal de La Bisbal» ha donat tres belles audicions.

Sardanes.

S'ha inaugurat la temporada de Sardanes, i podem dir que impera, en algunes audicions, el bon gust en el repertori, ja que la cobla «La Principal Olotina» ens fa sentir amb molta afinació «*El Cavaller enamorat*», d'En Manen i moltes composicions d'En Bonaterra, Serrat i Pep Ventura.

NUMERO EXTRAORDINARI DE

«REVISTA D'OLOT»

La Redacció d'aquesta revista prepara un número extraordinari per les Festes del Tura vinents en quin hi haurà nùtrida col·laboració literària gràfica.

En el número vinent donarem més detalls.

LLOCS ON TROBAREU LA

«REVISTA D'OLOT»

Barcelona: Quiosc de J. Palou. Rambla Sant Josep, al davant de Casa Trilla.—*Girona:* Quiosc «La Prensa» de Joana Marull.—*Olot:* Quiosc d'En Nicanor Marull. Plaça Alfons XII

Imp. de P. Aubert.—Carrer Superior (Sastres), 35.—Olot

**FÀBRICA DE MOSAICS HIDRÀULICS
FRANCISCO SADURN**

GRANS EXISTÈNCIES AMB
GARANTIA DE QUALITAT.
PREUS REDUITS.

CARRER PALUZIE, 1. - OLOT

Josep Freixa

COMISSIONS
I REPRESENTACIONS.
PRIMERES
MATÈRIES.
PRODUCTES
COMERCIALS.

Carrer Valls Nous, 18
Telèfon núm. 30. - Olot

DIATERMIA

MODEL NEO-THERMOFLUX
BANY DE 4 CELULES. - EL
MÉS POTENT I EFICAC
TRACTAMENT FÍSIC PER LA
CURA DE LA MAJORIA DE
LES MALALTIES, I A LA VE
GADA EL MÉS INOFENSU
DEGUDAMENT APLICAT.

R A I G S X
EN TUBS DE GAS
I COOLIDGE

INSTALACIONS FISIOTERÀPIQUES
COMPLETES

JAUME GASSIOT
DOCTOR EN MEDICINA

DOLORS (XAMFRÀ A S. RAFEL). - OLOT

Perfumeria LLACH

**MODERNA
FARMACIA
LLACH**

PLAÇA ALFONS XII
TELEFON 23. - OLOT

Ramon Andorrà

Novetats de Sastreria

VICENS OLIVERAS
JOSEP M.^A JUTGLAR
COMISSIONS I REPRESENTACIONS

DELEGATS DEL
CENTRO INTERNACIONAL
DE INTERCAMBIO
REPRESENTANTS DELS AUTOMOBILS
STUDEBAKER
AGENTS DE LES COMPANYIES
LA PRESERVATICE
ACCIDENTS
LA NATIONALE
INCENDIS. - VIDA

MULLERAS, 36, 1.ER - OLOT

BO I BARATO

S. RAFEL, 16-OLOT

PER PREUS I CALITATS
NO HI HA COMPETENCIA
POSSIBLE

MES DE JUNY

DEL DIA 1 AL DIA 6
ROBES DES DE 375 PESSETES «CORTE»

DEL DIA 7 AL DIA 18
MANTELLINES DES DE 1'50 PESSETES

DEL DIA 14 AL DIA 20
ROBA BLANCA DES DE 15 PESSETES PEÇA

DEL DIA 21 AL DIA 30
CAMISES OTTOMAN DES DE 5'50 PESSETES

SASTRERIA OLIVERAS

REBUDES LES
NOVETATS
PER LA PRESENT
TEMPORADA

SANT ESTEVE, 27. - OLOT

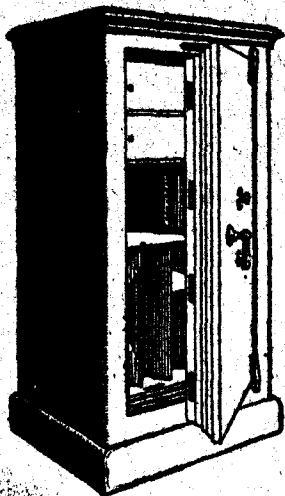
CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 : 11

PUBLICITAT M. MIR. BARÇA

PERE AUBERT I M P R E S S O R

TREBALLS COMERCIALS.
ESQUELES. - RECORDATORIS.
PROGRAMES, CARTELLS I
PROSPECTES DE TOTA
MENA. - TARGETERIA.
TALONARIS DE
RIFA.

C. SUPERIOR, 35. - OLOT

MAXIM'S HOTEL

ANTIGA CASA «XEC»

NOU PROPIETARI

CUINA PRIMER ORDE, HISPANA
FRANCOESA.

HOSPEDATGES COMPLETS I SERVEIS

DE COBERTS I A LA CARTA. |

SERVEIS COMPLETS PER A BANQUETS.

ENCARREGOS A

F. TARRÉS

CLIVILLERS, 27. - TELEFON 66. - OLOT

